30122000 TORB
Balandrau. Pirineu Oriental

Joan Borràs / 2014
Responsable UT GRAE Muntanya

30122000 Episodi de TORB

"comenzó a soplar un gélido viento..., incluso una vez en el suelo seguia arrastrándonos."

Lluís Tripiana

"Feia bon temps..., al començament era un dia normal..., després tot es va convertir en un calvari..."

Josep Mª Vilà

30122000 Episodi de TORB

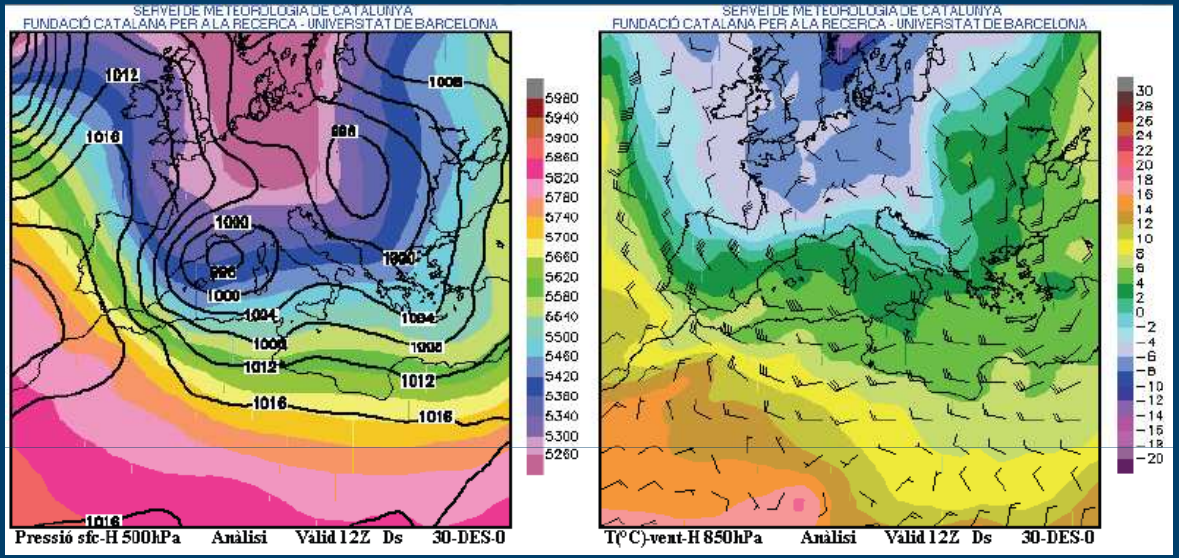

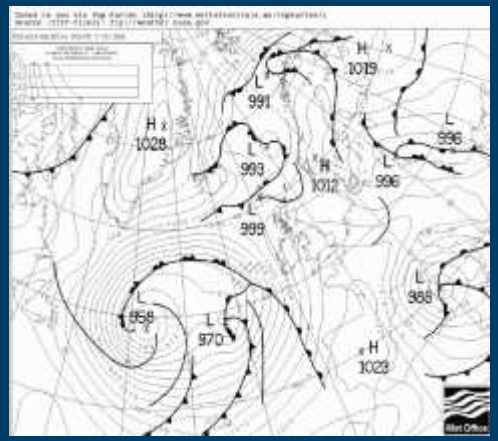

Mèteo
+
Orografia local

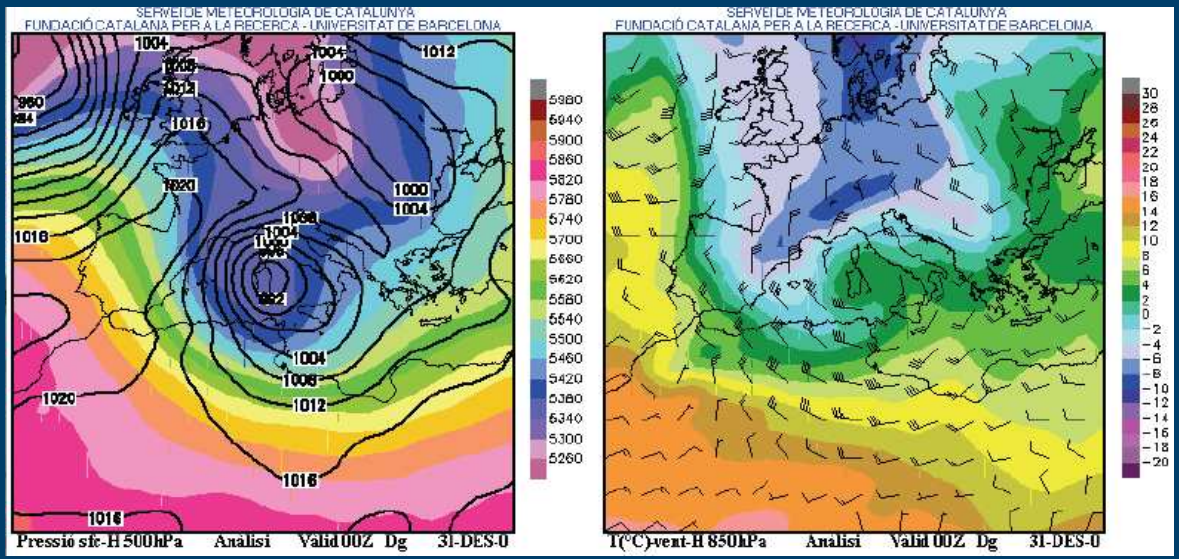

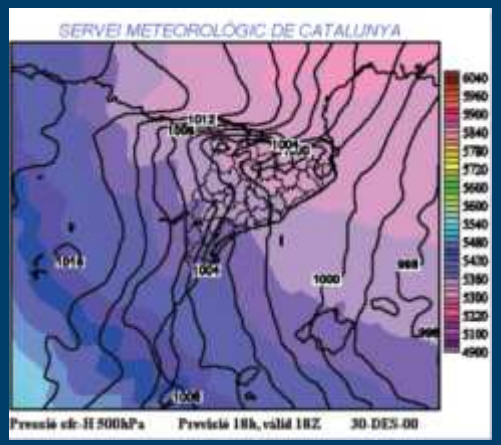

30122000 Episodi de TORB

Conseqüència ➡ SITUACIÓ MÈTEO EXTREMA

- Matí assolellat i càlid (Ulldeter 10º/10:00h).
- Canvi sobtat de mèteo:
  - Hora aproximada d'inici Torb: 14:15h
  - Baixada brusca de la temperatura (-10ºC).
  - Entrada de fort vent del nord (registres de fins a 150Km/h).
  - Reducció de la visibilitat a 1m per neu ventada.
  - Temperatura de sensació de fins a -30ºC (índex de fredor estimat).

Conseqüència...

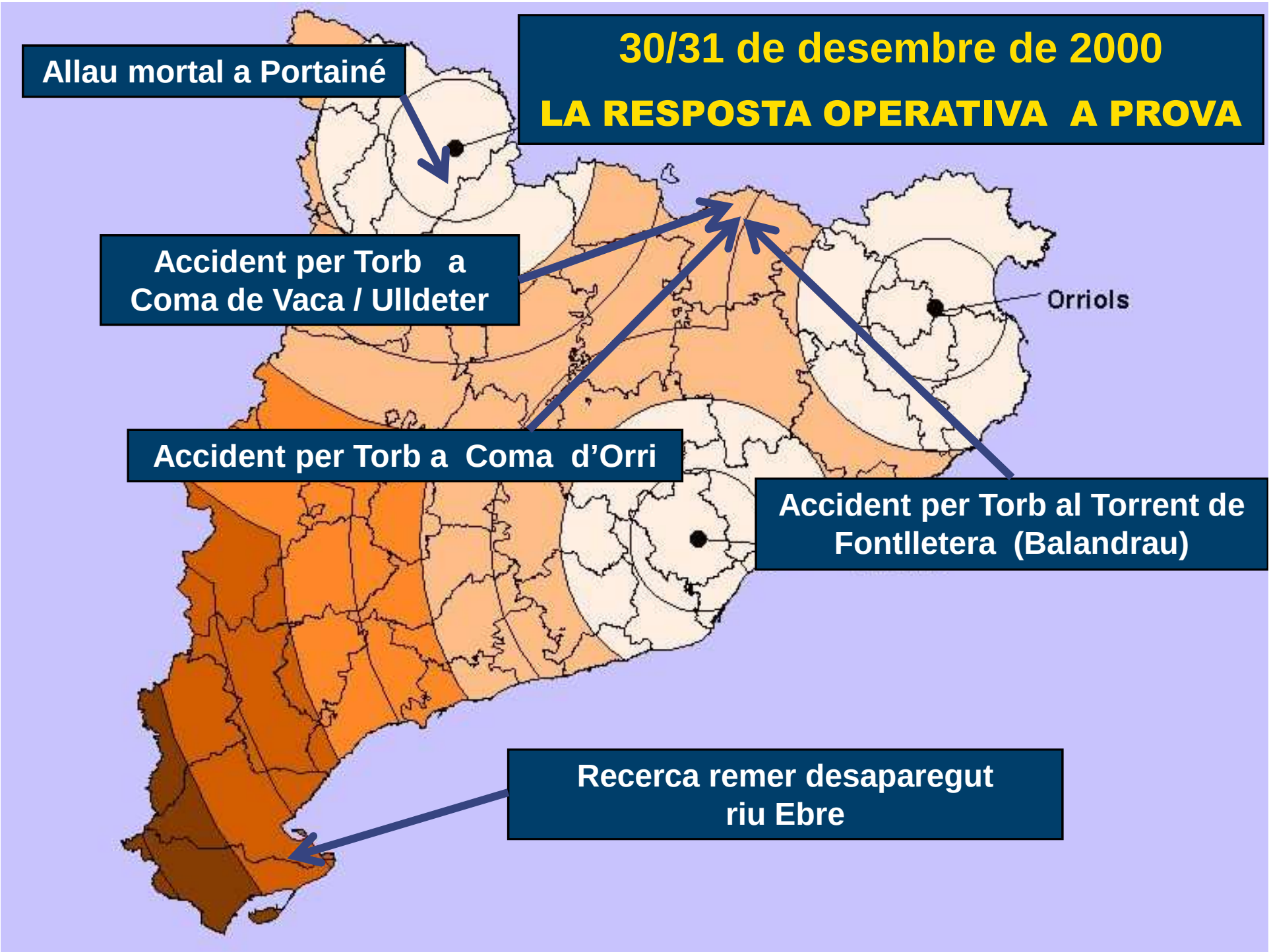
30/31 de desembre de 2000
LA RESPOSTA OPERATIVA A PROVA
Allau mortal a Portainé
Accident per Torb a Coma de Vaca / Ulldeter
Accident per Torb a Coma d'Orri
Accident per Torb al Torrent de Fontlletera (Balandrau)
Recerca remer desaparegut riu Ebre
Orriols

Conseqüència...

Almenys 22 persones exposades a una situació mèteo extrema!!!

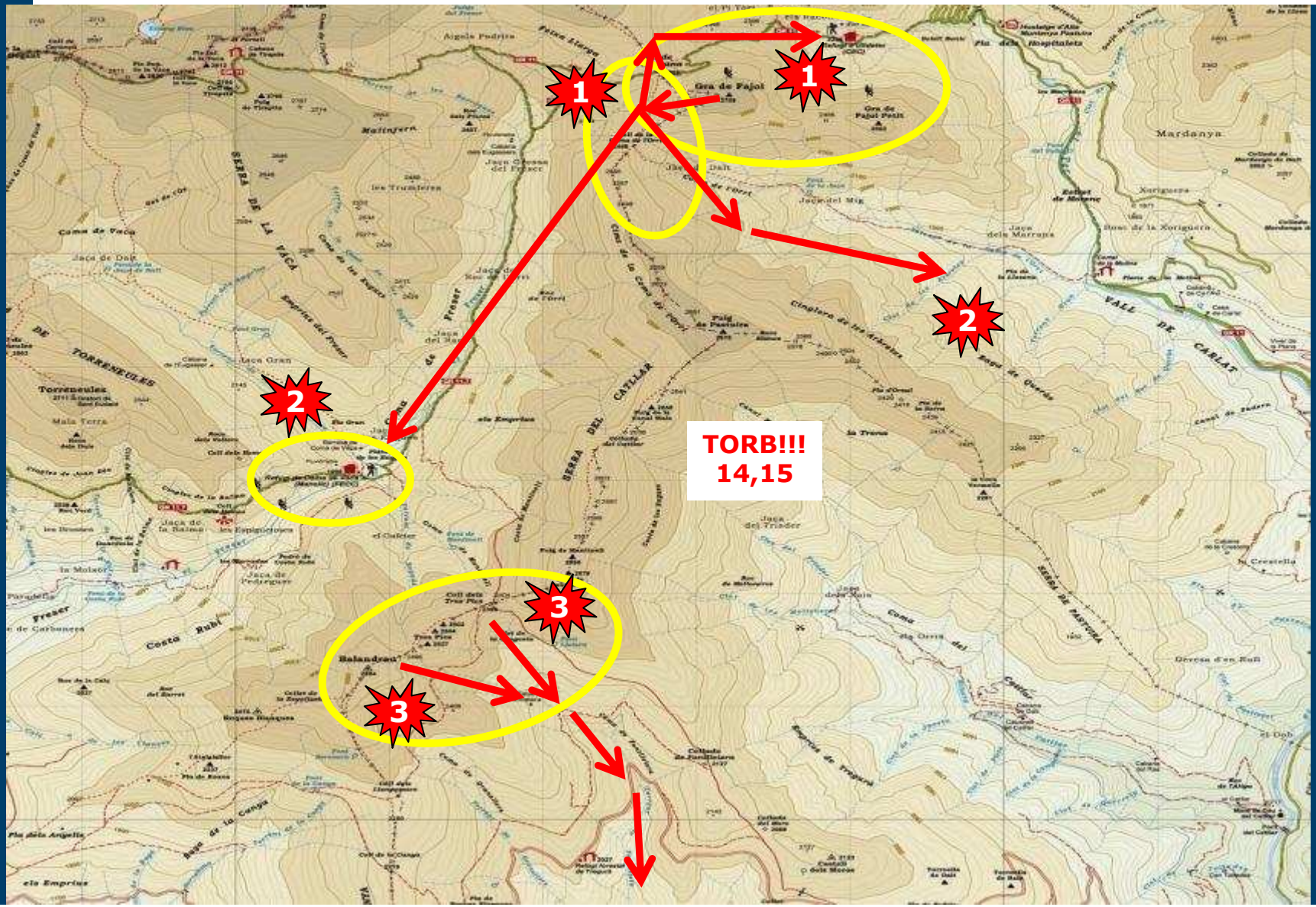

Accident 1. 30-12-2000

- **Integrants grup:** 6 excursionistes.
- **Objectiu :** Coma d'Orri...? / **Punt de sortida:** Pla de la Molina (cotxes).
- **Alerta:** 18,45h (des de refugi Ulldeter).
- **Localitzats:** 31-12-2000 al voltant dels Colls de Coma d'Orri - Marrana.
- **Resultat:** 2 morts.

TORB 14:15

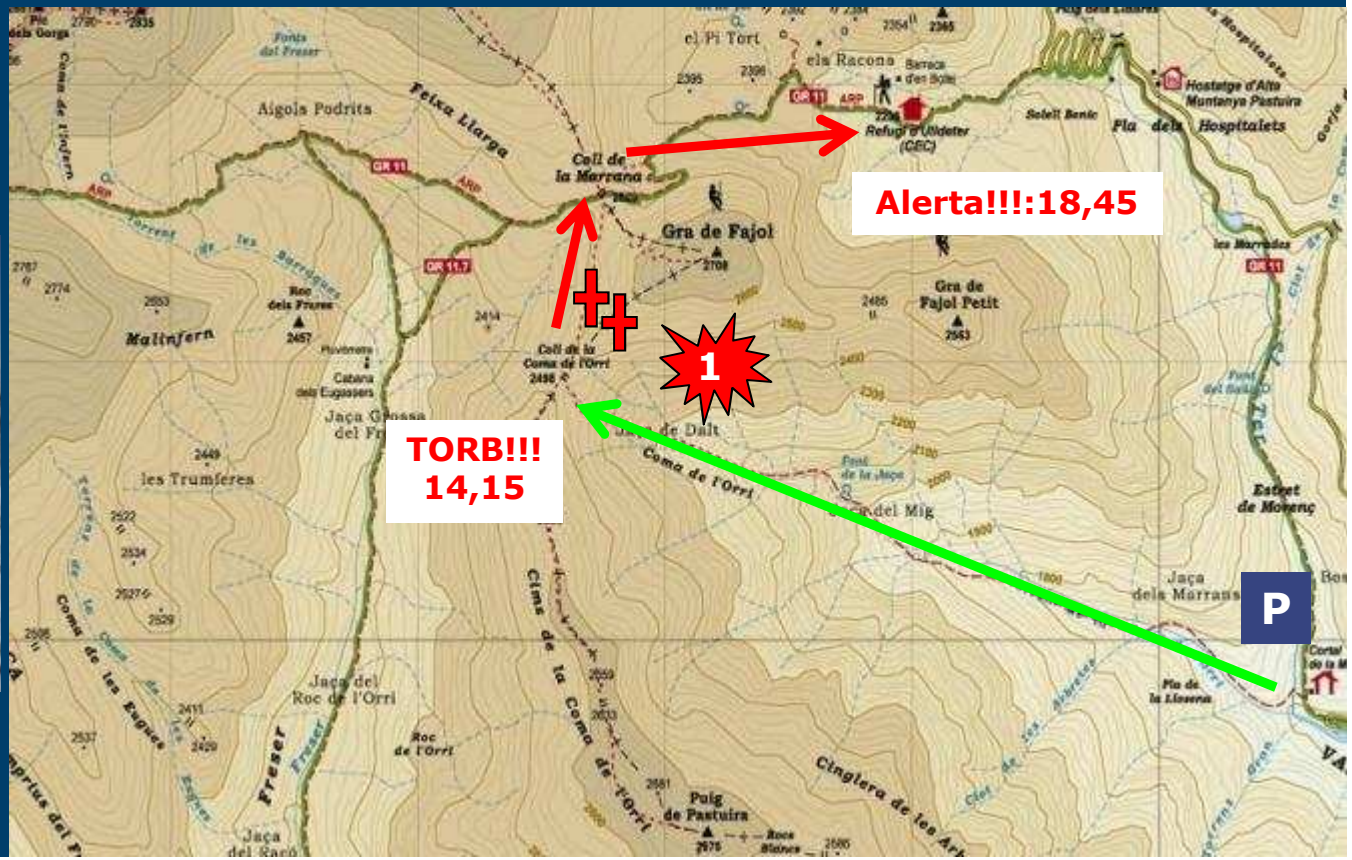

Accident 2. 30-12-2000

- **Integrants grup 1**: 2 alpinistes
  - Objectiu : Gra de Fajol Petit i "Gran".
  - Punt de sortida: Ulldeter
- **Integrants grup 2**: 2 excursionistes
  - Objectiu: Gra de Fajol
  - Punt de sortida: ?
- 14:00, es troben els dos grups al Gra de Fajol.
- **14:15, TORB** → **El grup se separa !!!**
- Grup de 3: arriba a 20:15h a Ref. Coma de Vaca, es troba amb grup de 4 excursionistes: **no poden alertar !!!**
- El membre del grup que se separa efectua **bivac** a la part baixa del torrent de Coma d'Orri.
- **Resultat:** Rescatat el 31 / Hipotèrmia grau II i congelacions lleus.

Accident 2. 30-12-2000

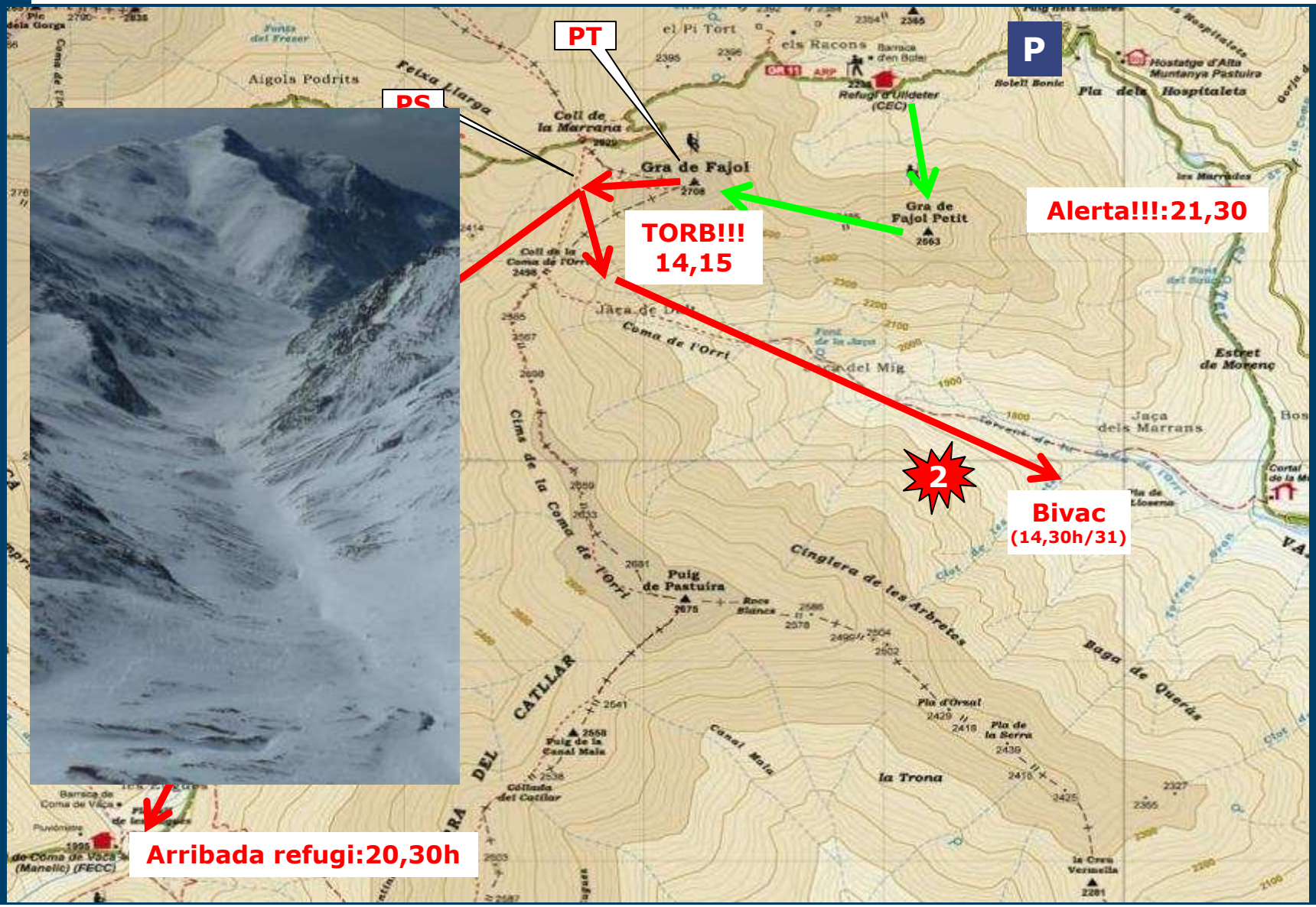

Accident 3. 30-12-2000

- **Integrants grup 1**: 3 excursionistes.
  - Objectiu : Balandrau des de Creu de Fusta de Tregurà.
  - Assoleixen objectiu segons trucada telefònica.
- **Integrants grup 2**: 5 esquiadors de muntanya.
  - Objectiu: Balandrau des de Creu de Fusta de Tregurà.
  - No assoleixen objectiu a causa del canvi mèteo.
- **14:15h, TORB**
- Els grups se separen i dispersen en la fugida, al llarg del Torrent de Fontlletera.
- **Resultat:**
  - 7 morts, 6 localitzats entre el 01-01-2001 i el 04-01-2001.
  - L'última víctima va ser localitzada el 24-03-2001.
  - L'únic supervivent va sobreviure 3 dies i dos nits a la intempèrie, va ser localitzat des de l'helicòpter el dia 01-01-2001.

Accident 3. 30-12-2000

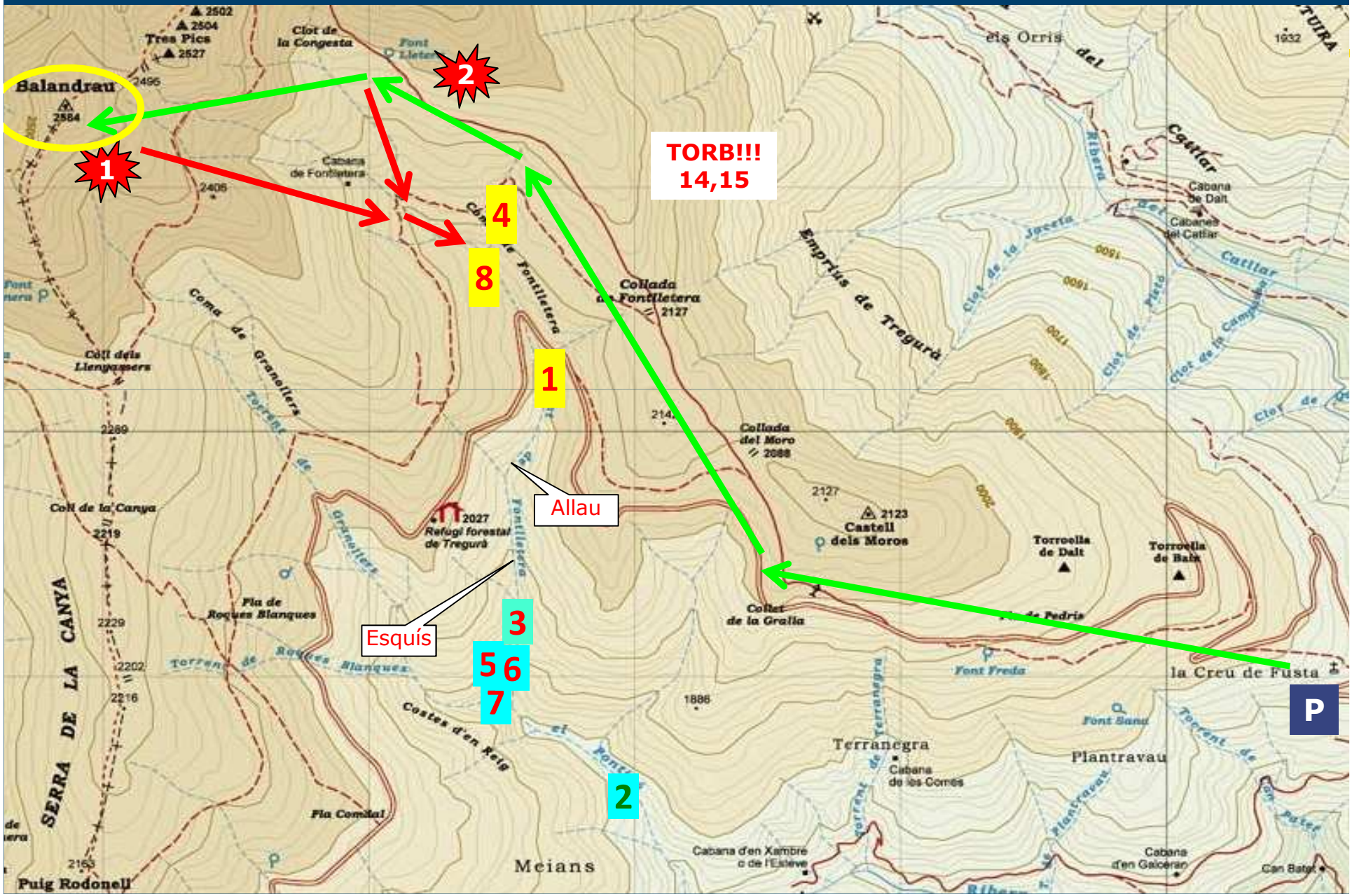
TORB!!!
14,15
Allau
Esquís
1
2
3
4
5
6
7
8
P
Balandrau
Tres Pics
Clot de la Congesta
Font Lletera
Cabana de Fontlletera
Coll dels Llenyassers
Coll de la Canya
Coma de Granellers
Torrent de Granellers
Refugi forestal de Tregurà
Fia de Roques Blanques
Torrent de Roques Blanques
Costes d'en Reig
Fia Comtal
Puig Rodonell
SERRA DE LA CANYA
Meians
Cabana d'en Xambre o de l'Esteve
Collada de Fontlletera
Collada del Moro
Castell dels Moros
Collet de la Gralla
Emprius de Tregurà
Torroella de Dalt
Torroella de Baix
Font Freda
Font Sana
Terranegra
Cabana de les Comes
Plantravau
Cabana d'en Galceran
Can Batet
la Creu de Fusta
Cabana de Dalt
Cabanes del Catllar
Catllar
Ribera del Catllar
Clot de la Jaceta
Clot de Pista
Clot de la Campana
Torrent de Pedris
Torrent de Terranegra
Torrent de Plantravau
Torrent de Can Batet
Font Sana
Font Freda
Font Lletera
Font Llera
Font Llera
Font Ll

Recursos operatius de Bombers

Resposta a emergències en medi natural:

Regions d'Emergència

Especialistes GRAE M

GEM

MAER

Els recursos operatius de suport

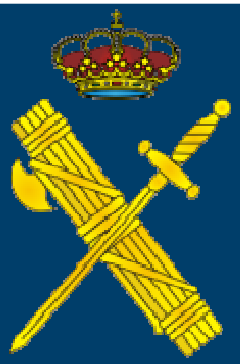

...

Seqüència d'alertes: Cas 1

- **Accident 1:**
  - Post Torb (inici episodi 14:15h).
  - 30-12-2000, 18:45h.
  - Alertants:
    - 4 membres del grup des de Refugi Ulldeter.
- **Primera resposta:**
  - Localització / identificació de vehicles i punt de sortida.
  - Recerca nocturna sense resultats (nit 30).

Seqüència d'alertes: Cas 2

- **Accident 2:**
  - Post Torb (inici episodi 14:15h).
  - 30-12-2000, 21:30h.
  - Alertants:
    - Familiars i entorn de víctimes (alpinistes).
    - Confirmació per guarda refugi (Pastuira-Ulldeter?).
- **Primera resposta:**
  - Localització / identificació de vehicles i punt de sortida.
  - Recerca nocturna sense resultats (nit 30).

Resposta a l'emergència: 31-12-2000

- **Recerca terrestre i aèria.**
  - 08:30 a 09:30h. Helicòpter de Bombers localitza i/o rescata:
    - 3 accidentats del Gra de Fajol (Coma de Vaca).
    - 4 excursionistes al refugi de Coma de Vaca.
    - 2 víctimes mortals a Coma d'Orri.
  - 12:00h. Es localitza la persona que efectua bivac.
  - Posteriorment es rescata amb HC i trasllada hospital.

⬇

Alerta accident Balandrau-Fontlletera

Seqüència d'alertes: cas 3

- **Primeres alertes:**
  - 24h aprox. post Torb.
  - Tarda del dia 31-12-2000 (ocàs 17:27h).
  - Alertants:
    - Familiar grup de 3 excur.: al no arribar a casa.
    - Manca de concreció en l'alerta:
      - No se sap on han anat...
      - No se sap que han fet...
- **Primera resposta:**
  - Localització / identificació de vehicles:
    - Creu de Fusta / Tregurà de Dalt / tres vehicles.
  - Recerca de víctimes.

Resposta a l'emergència. 01-01-2001

- Localització dels primer indicis d'ubicació de les víctimes accidentades:

TORRENT DE FONTLLETERA

- Localització de la primera víctima mortal.

CONFIRMACIÓ DE LA TRAGÈDIA

- Localització de la segona víctima, és viu!!!

L'ESPERANÇA

- Localització de la segona víctima mortal.

RETORN A LA CRUA REALITAT

Resposta a l'emergència. Tasques

Actuació en AGO
Rescat

Atenció psicològica a l'entorn de les víctimes

Coordinació de recursos propis/externs

Atenció als mitjans

Resposta a l'emergència
1. Operacions amb helicòpter

- Ús intensiu dels helicòpters de rescat:
  1. Recerca aèria visual i amb RECCO.
  2. Trasllat i recollida de rescatadors orto-ocàs.
  3. Trasllat de materials de recerca, eines...
  4. Rescat i evacuació de víctimes.

Resposta a l'emergència
2. Recerca terrestre

1. Localització d'indicis i recerca visual:
   - Recerca perimetral als indicis localitzats.
   - Recerca intensiva del marcatge RECCO.
   - Recorregut visual per torrent de Fontlletera.
     - Àrea de recerca: 4 km quadrats aprox.
     - Distància lineal entre víctimes 3Km aprox.
2. Línies de sondatge i forats, trinxeres...
   - Gran superfície de recerca.
   - Neu supercompactada.
   - Longitud i resistència de sondes.
   - Tall amb motoserra de línies de sondatge.

Resposta a l'emergència
2. Recerca terrestre

3. Línies de sondatge i forats, trinxeres...
   - Important gruix acumulat.
   - Indicis RECCO.
   - Ús d'eines resistents i motoserres.

Resposta a l'emergència
3. Rescat i evacuació de víctimes

- Rescat i evacuació amb helicòpter:
  - Punt de trànsfer:
    - CCB camp futbol Camprodon.

Resum de la tragèdia 30122000

- 10 víctimes mortals en el Pirineu Català.
- Actuació emergència Balandrau/Fontlletera:
  - La pitjor tragèdia excursionista succeïda al Pirineu Català?
  - Un dels serveis de més llarga durada de Bombers? L'emergència de les nostres vides?

Conclusions. Causa dels accidents

- **Factor principal:** Adversitat mèteo extrema.
- **Factors condicionants/afavoridors/agreujants:**
  - Cap de setmana llarg / festiu: 29-30-31-01.
  - Molta gent a la muntanya (període vacacional).
  - No possibilitat consultar mèteo actualitzada.
  - Bona mèteo dia 29 i matí del 30 desembre.
  - Condicions molt atractives per practicar muntanya hivernal.
  - Nevades recents i copioses 22 i 25 de desembre.
  - Important transport de neu no cohesionada per vent.
  - Demora en alertes:
    - No es van trobar a faltar...
    - No van poder alertar...
  - Ocàs 30-12-2000 a les 17:26h.

Conclusions. Resposta operativa

- Desplegament de recursos sense precedents en una emergència en muntanya.
- Necessitat i volum de recursos interns-externs.
- Resposta en AGO Rescat exclusiva per especialistes.
- Condicions de treball: motivació, coordinació, relleu d'actuants, brífing i debrífing.

Conclusions. Resposta operativa

Retorn d'experiències…,

el tancament del cercle.

GRÀCIES

bombers